

Miroslav Kváč si státní vyznamenání zaslouží

Jméno Miroslava Kváče znají hlavně sportovci. Vnímají jej jako trenéra, který dovedl k dodnes nepřekonanému světovému rekordu běžkyni Jarmilu Kratochvílovou. Ještě před tím, než se začal věnovat její přípravě, byl Miroslav Kváč vojákem z povolání. Jeho kariéru „v zeleném“ ale paradoxně ukončila jeho statečnost. Jako jeden z mála odvážných příslušníků Československé lidové armády se v srpnu roku 1968 postavil na odpor příjíždějícím okupantům.



V době, kdy do republiky vtrhla v roce 1968 okupační vojska, sloužil Miroslav Kváč na vojenském letišti v Čáslavi. V hodnosti podplukovníka byl zástupcem velitele 21. pluku a jako takový byl v době příjezdu vojsk Varšavské smlouvy informován o jejich záměru obsadit muniční sklad v nedaleké obci Adamov. Neotálel a vydal se na místo. Bez velkého doprovodu, beze zbraní.

„Nasedl jsem do GAZu a transportér předjel. V Adamově jsem se vydal pěšky vstříc okupantům,“ vzpomínal později jeden z hrdinů roku 1968 na svůj odvážný čin. Jedinou jeho devizou tehdy byla vynikající znalost ruštiny. Po krátkém rozhovoru s velitelem obrněného transportéru, kterým se okupanti na místo dopravili, bylo zřejmé, že je čas na jednoznačné slovo. „Jste na území samostatného státu Československé republiky, otočte se a vypadněte!“ zaznělo rezolutně od Miroslava Kváče, vojáka a obránce naší vlasti.

Riskoval přitom vše, včetně svého života. K překvapení i jeho samotného se ale po chvíli obrněný transportér skutečně otočil a odjel. „Nevěřil jsem v tu chvíli svým vlastním očím a až v tu chvíli jsem si naplno uvědomil tragikomičnost toho momentu,“ popsal dále. „Neměl jsem zbraň, oni samozřejmě ano a ne jednu. Já jsem se nemohl bránit a oni byli v podstatě ve stresu, mohlo se stát cokoliv. Dopadlo to ale dobře a muniční sklad byl uchráněn.“

Mohlo by se zdát, že si voják, který projeví takovou dávku osobní statečnosti, zaslouží vyznamenání a povýšení. Nesmíme však zapomínat, jak se situace vyvíjela dál a jak bylo zacházeno s lidmi, kteří se pomoci našich „přátel“ postavili nebo ji jen kritizovali. Stejně jako mnozí jiní dopadl i podplukovník Ing. Miroslav Kváč, který byl hned příštího roku z armády propuštěn a zbaven své hodnosti.

Po propuštění z armády pracoval Miroslav Kváč v čáslavské továrně Kosmos. Věhlas mu ale přinesla hlavně jeho velká láska – atletika. Již v době své vojenské kariéry se věnoval trénování mládeže v čáslavském atletickém oddílu. Po svém propuštění z armády měl na tuto část svého života mnohem více času, a navíc se na něj usmálo štěstí v podobě setkání s mladou nadějnou a odhodlanou běžkyní Jarmilou Kratochvílovou.

Zanedlouho se ukázalo, že šlo o setkání doslova osudové. Pod vedením Miroslava Kváče se den po dni v usilovných a vysilujících tréninzích rodila hvězda, světová rekordmanka, jejíž

výkon z roku 1983 nebyl doposud překonán. „Miroslava Kváče jsem poznala v době, kdy jsem vstoupila do čáslavského atletického oddílu, tedy ve druhém ročníku na zdejším gymnáziu. V té době byl ještě aktivním vojákem, což se také odráželo na jeho přístupu k nám, jako mladým sportovcům. Jen těžko myslitelný byl například pozdní příchod na trénink. Dodnes si pamatuji jeho obvyklou větu „Když tady mohu být včas já, můžete tu být i vy.“ Dnes vidím, že to určitě byl jeden z momentů, který nás učil odpovědnosti a disciplíně, která je ve sportu nesmírně důležitá, pokud opravdu chcete dosáhnout dobrých výsledků,“ vzpomněla na začátky spolupráce s Miroslavem Kváčem Jarmila Kratochvílová.

Jejich vítězná spolupráce přetrvala desetiletí. Stejně jako Jarmilu Kratochvílovou dovedl trenér Kváč k vynikajícím výsledkům i mnohé další sportovce. Jeho radám naslouchala například i další světová rekordmanka Ludmila Formanová.

Stejně jako mnozí další aktéři osmašedesátého roku, dočkal se i Miroslav Kváč rehabilitace a ocenění až po listopadové revoluci, kdy byl z vojenského hlediska povýšen do hodnosti plukovníka a za svoji sportovní činnost i občanské postoje obdržel Stříbrnou medaili Senátu. Při příležitosti svých 85. narozenin byl jmenován čestným občanem města Čáslavi. Miroslav Kváč zemřel 21. 11. roku 2018, ale jeho činy a zásluhy zůstávají. Letos by oslavil 95. narozeniny.

Díky iniciativě pana Jana Králíka navrhla Poslanecká sněmovna dne 04.06.2026, hlasy 171 poslanců, prezidentu Petru Pavlovi na udělení státního vyznamenání Plk. Ing. Miroslava Kváče, in memoriam.

Ing. Roman Kosuk
zastupitel za Patrioti České republiky